

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Бранка Загорца 2
Република Српска, БиХ
Тел: +387 (0) 51 / 211 286
Факс: +387 (0) 51 / 211 312
e-mail: revizija@gsg-rs.org

**Извјештај о обављеној ревизији
финансијског извјештаја Основног суда, Добој
за период 01.01. – 31.12.2001. године**

Број: РВ040-02

Бања Лука, 28.10.2002. године

САДРЖАЈ

1	УВОД	1
2	ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ	2
3	НАЛАЗИ	3
3.1	Рачуноводствени систем и систем интерне контроле	3
3.2	Биланс стања	4
3.3	Биланс успјеха	5
3.4	Биланс новчаних токова	6
4	ЗАКЉУЧЦИ	7
5	ПРЕПОРУКЕ	7

Извјештај Главног ревизора

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Основног суда , Добој (у даљем тексту Суда) и то: биланса стања на дан 31.12.2001. године, биланса успјеха за период 01.01. – 31.12.2001. године, биланса новчаних токова за период 01.01.2001.- 31.12.2001. године.

За финансијске извјештаје одговорно је руководство Суда. Наша одговорност је да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу ревизије коју смо извршили.

Ревизију смо извршили у складу са: Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске, Ревизијским стандардима Координационог одбора институција за ревизију Босне и Херцеговине и Стандардима ревизије Републике Српске. Ови стандарди налажу нам да ревизију планирамо и извршавамо на начин који омогућава да се у разумној мјери увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне грешке. Ревизија укључује испитивања доказа на бази провјере узорка који поткрепљује износе и објелодањивања у финансијским извјештајима. Ревизија такође укључује оцјену примјењених рачуноводствених начела, значајних процјена и одлука руководства, општу презентацију финансијских извјештаја, усклађеност и документованост финансијских трансакција. Сматрамо да ревизија коју смо извршили обезбјеђује разумну основу за изражавање мишљења.

Попис основних средстава, новчаних средстава, обавеза и потраживања није сачињен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем.

Суд је запосленима додијелио на име позајмица и кредита средства у износу од 40.130 КМ, која нису планирана Буџетом РС.

Суд је током 2001. године прекорачио материјалне трошкове у износу од 315.485 КМ, или за 150 % више од планираних у Буџету РС.

Суд је приказао мање остварене приходе по основу наплаћених судских такса у износу од 161.174 КМ.

Биланс новчаних токова није сачињен у складу са Рачуноводственим стандардом Републике Српске бр. 7.

Према нашем мишљењу Финансијски извјештаји Суда не приказују објективно и истинито финансијско стање.

Бања Лука 14.11.2002. године

Главни ревизор

Бошко Чеко

1 Увод

Основни суд, Добој (у даљем тексту Суд) је основан у складу са:

- Законом о судовима и судској служби (Сл. Гл. РС бр.13/00),

Суд је самосталан и независан државни орган. У вршењу своје функције судије су независне и своје одлуке доносе у складу са Уставом, важећим законима и другим прописима, који уређују правне области за које је Суд надлежан. Предсједника суда и судије бира и разрјешава дужности Народна Скупштина Републике Српске на приједлог Високог судског савјета.

Надлежности Суда су дефинисане Законом о судовима и судској служби.

Пословником о раду судова, којег доноси Министар правде уређује се организација и начин унутрашњег пословања и организовања Суда.

За правилан и ефикасан рад Суда одговоран је Предсједник Суда. Уз сагласност Министра правде Предсједник суда доноси Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних задатака у Суду.

Суд се финансира из буџета РС у оквиру буџетског раздјела 10 – Министарство правде – Основни судови.

Финансијско пословање Суда се обављало преко жиро рачуна број 5620050000197167, отвореног код Развојне банке Добој. Суд је средином извјештајног периода отворио и жиро рачун код Привредне банке Добој број 5560010000051267.

Трошкове спора који падају на терет страна у судском поступку, по налогу предметног судије странка уплаћује на жиро рачун депозита, отвореног код Развојне банке Добој број 562005000200458.

Основну дјелатност Суда обављају: Предсједник суда, 16 судија и 61 административно-технички радник, распоређени у 4 одјељења и то:

- Судска управа,
- Одјељење судске управе,
- Одјељење административно техничких послова,
- Земљишно-књижни уред.

Економско финансијски послови нису јасно дефинисани Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији Суда. Послове набавке неопходних средстава за рад Суда вршили су запослени у оквиру одјељења административно техничких послова Суда. Послове рачуноводства за Основни суд обављала је Стручна служба Окружног суда, Добој. Пословање Суда треба да се одвија у складу са:

- Законом о буџету (Сл. Гл. РС бр. 04/00),
- Законом о извршењу буџета (Сл. Гл. РС бр. 18/01),

- Законом о судовима и судској служби (Сл. Гл. РС бр. 13/00),
- Законом о рачуноводству (Сл. Гл. РС бр. 18/99),
- Законом о финансијском пословању (Сл. Гл. РС бр. 12/1),
- Посебним колективним уговором за област правосуђа РС (Сл.Гл. РС бр. 13/98),
- Законом о јавним приходима и јавним расходима (Сл. Гл. РС бр. 15/96, 23/98, 20/00),
- Законом о поступку набавке роба и услуга и уступању радова (Сл. Гл. РС бр. 20/01),
- другим законима и подзаконским актима (уредбама, одлукама, правилницима, упутствима и др.).

За податке исказане у финансијском извјештају одговоран је Суд.

Надзор над примјеном Судског пословника, који између осталог регулише и поступања са судским депозитом, врши Министарство правде.

За контролу података исказаних у рачуноводству одговорна је буџетска инспекција Министарства финансија.

Суд је доставио у законском року образложење у виду примједби. Главни ревизор је исте размотрио и није прихватио из разлога што Суд потврђује налазе ревизије.

Наша одговорност је да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, на основу ревизије, коју смо обавили.

2 Предмет, циљ и обим ревизије

Ревизија је планирана, најављена и спроведена у складу са чланом 12 – 14 Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске (Сл. Гл. РС бр.18/99), у складу са ИНТОСАИ ревизијским стандардима Координационог одбора институција за ревизију Босне и Херцеговине (Сл. Гл. РС бр. 20/01) и Стандардима ревизије Републике Српске.

Предмет ревизије је Финансијски извјештај Основног суда, Добој за 2001. годину .

Циљ ревизије је да омогући ревизору да формира мишљење о предмету ревизије.

Обим ревизије. Ревизија је обављена испитивањем, тестирањем и прикупљањем ревизијских доказа (докумената, изјава, аката) о материјално значајним износима у постојећим књиговодственим евиденцијма, као и примјени важећих прописа и општеприхваћених рачуноводствених начела. Ревизија је обављена у периоду од 01.10. до 24.10.2002. године.

Вјерујемо да проведена ревизија омогућава да са разумним увјерењем изразимо наше мишљење.

3 Налази

3.1 Рачуноводствени систем и систем интерне контроле

Законом о буџету, Законом о судским таксама и Законом о јавним приходима је регулисано да су судске таксе приход Буџета РС, а Законом о судовима и судској служби је регулисано исказивање прихода по основу рада Суда и начин финансирања Суда.

Према акту Министра правде бр. 03/2-412-977/2000, Суд је имао право задржавти 25% наплаћених судских такса и задржана средства користити за исплаћивање плата и накнада запосленима у Суду по цијени рада од 80 КМ, и у исту сврху дозначавати новчана средства осталим правосудним органима, који дјелују у сједишту Основног суда, Добој. Ревизија изражава резерву према овом акту, јер је у супротности са горе поменутих законима.

Ревизијом смо утврдили да су, по налозима, ријешењима и одлукама судија, странке у спору уплаћивале судске таксе и казне и то: на жиро рачун буџета, жиро рачун Суда и благајну Суда. Новчана средства од наплате судских такса путем благајне свакодневно су полагане на жиро рачун Суда. **Ова активност није обустављена стављањем ван снаге поменутог акта Министра актом бр. 01/2-323-65/01 од 18.05.2001. године.** Суд је до 31.12.2001. године наплаћивао путем благајне и жиро рачуна дио судских такса, а дио су, према налогу предметног судије, странке уплаћивале на жиро рачун Буџета РС.

Ревизијом наплате такса у Одјељењу за привредно судовање и судски регистар смо утврдили да су, након стављања ван снаге акта Министра правде бр. 03/2-412-977/2000, физичка и правна лица, према налогу предметног судије у овом одјељењу, вршила уплату такса на жиро рачун Буџета РС.

Ревизијом у Земљишно књижном уреду је утврђено да судске таксе нису увијек наплаћиване. Ревизији није предочен документ о ослобађању странке од обавезе плаћања истих.

На име трошкова предстојећег спора странке су полагале средства на жиро рачун судског депозита. Законом о судовима и судској служби чланови (40-42) је регулисано да се Судским пословником уређује рад са судским вјештацима и поступање са судским депозитом, као и контрола примјене Судског пословника од стране Министарства правде Ревизији није предочен доказ, у писаној форми, о контроли од стране Министарства правде.

Буџетска инспекција је извршила контролу материјално – финансијског пословања Суда и о свом налазу обавијестила Суд путем Записника о контроли материјално-финансијског пословања Основног суда, Добој бр. 04-5832 од 18.12.2000. године. Суд је уложио примједбе Министарству финансија. Министарство финансија није донијело ријешење о поступању по основу Записника буџетске инспекције и примједби Суда на исти.

Суд је на бази буџетске потрошње у 2000. години сачинио финансијски план потреба за 2001. годину, који је одобрен годишњим планом буџета РС за Суд.

Правилником о организацији и систематизацији Суда, који није овјерен од стране Министра правде, нити другим актом Суд није дефинисао надлежности и задужења за

контролу и праћење укупне буџетске потрошње. Интерним актом нису регулисани поступци контроле трошења (путни трошкови, трошкови набавке материјала трошкови горива, употреба мобилног телефона, трошкови текућег одржавања).

Ревизијом је утврђено да у Суду нису успостављене политике интерне контроле, које регулишу правила, процедуре и контролне поступке, нити надлежности организационих јединица, овлаштења и одговорности непосредних извршилаца у наплати буџетских прихода и прихода по основу пословања Суда као и управљању новчаним и материјалним средствима, располагању, трошењу и контроли трошења буџетских средстава.

Увидом у Елаборат о попису основних средстава, обавеза и потраживања је утврђено да исти сачињен 05.03.2002.године, а на финансијском извјештају је уписан датум 28.02.2002.године и да не садржи: потраживања од радника по основу датих позајмица и кредита, обавезе према радницима по основу неисплаћених плата, стање жиро рачуна отвореног код Привредне банке Добој и попис туђих средстава, која се налазе код Суда. **Ово указује да попис основних средстава обавеза и потраживања није сачињен у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем.**

Књиговодствене и финансијске послове и израду финансијских извјештаја за потребе Суда обавља стручна служба Окружног суда, Добој. На бази пословних књига, у које су евидентирани документоване пословне промјене су сачињени прописани извјештаји и у виду годишњег обрачуна достављени надлежним институцијама (Министарству правде и Министарству финансија).

Суд је тромјесечно извјештавао Министарство правде о укупним приходима и расходима, који су исказани у пословним књигама.

Наплата прихода по основу судских такса и дјелатности Суда се вршила на благајни, која није књижена у главној књизи. Вршен је свакодневно полог пазара на жиро рачун Суда. Увидом у документацију ове благајне је утврђено да благајнички дневници, као и уплатно исплатни налози нису потписани од стране одговорног лица у смислу контроле.

3.2 Биланс стања

Структура aktive је:

Р.Б.	О П И С	И З Н О С	
1.	Новчана средства	1.520	КМ
2.	Краткорочна потраживања	94.414	КМ
3.	Краткорочни пласмани	8.980	КМ
4.	Потраживања од буџета за неисплаћене плате	265.010	КМ
5.	Стална средства	903.373	КМ
	У К У П Н О	1.273.300	КМ

На дан 31.12.2001. године стање новчаних средстава у Суду је износило 1.520 КМ. Износ од 91 КМ, која се води на стању жиро рачуну код Привредне банке Добој. У току ревизије нам је предочен доказ о гашењу наведеног жиро рачуна, које није било обављено са 31.12.2001. године. Износ од 1.432 КМ представља средстава, која су задржана на благајни.

Суд је током 2001. године запосленим радницима, а по Одлукама Предсједника, додјелио 40.130 КМ на име краткорочних позајмица. У току године запослени су измирили обавезе по овом основу у износу од 17.238 КМ, а остало је 22.892 КМ обавеза које су прнесене у 2002. годину. Средства за ове намјене нису планирана Буџетом РС. Суд их је давао из задржаних прихода од судских такса, чиме је поступио супротно одредбама Закона о буџету (члан 15).

Суд је по основу неизмирених обавеза према добављачима, адвокатима по службеној дужности и судским вјештацима исказао потраживања од Буџета РС у износу од 71.522 КМ.

Суд је, по одлуци Предсједника, а на молбу Министарства правде додиелио дугорочни кредит за стамбену изградњу у износу од 8.000 КМ, са роком отплате од 8 година, који није планиран, што је у супротности са Законом о буџету РС. Овај кредит, као и камату по основу истог Суд је у рачуноводству евидентирао на краткорочним потраживањима. Обзиром на рок враћања, утврђен уговором, потраживање по овом основу се не може сматрати краткорочним.

Суд је исказао потраживања од буџета по основу обавеза за неисплаћене плате за јуни, јули, новембар и децембар 2001. године у износу 264.081 КМ.

Током 2001. године Суд је набавио и ставио у функцију основних средстава у износу од 68.362 КМ. Суд је својим Финансијским планом, којег је доставио Министарству правде, захтијевао за ову намјену средстава у износу 18.750 КМ.

Ревизијом је утврђено да су уравнотежене актива и пасива.

3.3 Биланс успјеха

Суд је за 2001. годину у билансу успјеха исказао следећу структуру прихода:

Р.Б. ОПИС	ИЗНОС
1. Накнаде и таксе	431.353 КМ
2. Приходи од камата	1.280 КМ
3. Приходи из буџета за материјалне трошкове	135.073 КМ
4. Приходи из Буџета за плате и накнаде	952.817 КМ
5. Укупно	1.520.523 КМ

Увидом у пословне књиге и финансијске извјештаје утврђено је да је Суд,

супротно одредбама Закона о буџету, приказао мањи приход, остварен наплатом судских такса, од оствареног за износ од 161.374 КМ, који се састоји од:

1. Умањење прихода за вриједност набављених сталних средстава	68.221,75	КМ
2. Умањење прихода за износ потраживања од Буџета за неизмирене обавезе према добављачима из предходног периода	23.659,76	КМ
3. Умањење прихода по основу дознака на жиро рачуне другим правосудним органима по основу акта Министра правде бр. 03/2-412-977/2000	69.492,57	КМ
Укупно	161.374,08	КМ

Исказани приход по основу камата у износу од 1.280 КМ, које се односе на дугорочни кредит, требало је евидентирати на дугорочним разграничењима.

Структура исказаних расхода у билансу успјеха је следећа:

1. Плате и накнаде запосленима	936.562	КМ
2. Доприноси послодавца	95.713	КМ
3. Материјални трошкови	457.263	КМ
УКУПНО	1.489.539	КМ

Ревизијом трошкова плата смо утврдили да је Суд исплаћивао плате и накнаде запосленима по цијени рада од 80 КМ, што је у супротности са Одлуком Владе РС, према којој најнижа цијени рада износи 68 КМ.

Годишњим планом буџета са 2001. годину, Суду је одобрена мјесечна дознака у износу од 17.500 КМ за подмиривање материјалних трошкова и набавке сталних средстава, што на годишњем нивоу износи 210.000 КМ. Остварени материјални трошкови и трошкови набавке сталних средстава износе 525.485 КМ, што представља прекорачење буџета по овом основу за 150%. Нарочито су изражена прекорачења на трошковима уговорених услуга, путним трошковима, трошковима енергије, текућег одржавања и трошковима набавке сталних средстава.

3.4 Биланс новчаних токова

Ревизијом смо утврдили да Биланс новчаних токова Суда није сачињен у складу са РСРС 7 и да исказани новчани приливи и одливи не представљају стварне приливе и одливе новчаних средстава овог буџетског корисника.

4 Закључци

1. За Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Основном суду Добој, није обезбјеђена сагласност Министра правде.
2. У Суду нису дефинисане и не функционишу мјере интерне контроле планирања, буџетске потрошње и располагања буџетским средствима.
3. Попис основних средстава, обавеза и потраживања није сачињен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивању књиговодственог са стварним стањем.
4. У Суду нису дефинисани рачуноводствени послови, које за Суд обављају запослени Окружног суда.
5. Благајничка документација није потписана од стране овлашћених радника Суда.
6. Обављање наплате буџетских прихода током ревидираног периода, по основу судских такса није у складу са важећим законским прописима.
7. Суд је запосленима додијелио на име позајмица и кредита 49.130 КМ, која нису планирана Буџетом РС.
8. Суд је током 2001. године прекорачио материјалне трошкове одобрене Планом буџета РС за 150%.
9. У главној књизи и у финансијским извјештајима, Суд је приказао мање остварене приходе по основу наплаћених судских такса за износ од 161.174 КМ.
10. Приликом евиденције пословних промјена није у потпуности поштован Правилник о садржини појединих рачуна у контном оквиру за кориснике прихода буџета Републике, општина и градова, буџетских фондова и јавних фондова, па су исте погрешно класификоване.
11. Суд је исплаћивао плате и накнаде запосленима по цијени рада од 80 КМ.
12. Биланс новчаних токова није сачињен у складу са РС РС 7 и не одражава остварени новчани ток у Суду.

5 Препоруке

1. Обезбиједити сагласност Министра правде на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Суда.
2. Дефинисати рачуноводствене политике, контролне процедуре, мјере и поступке, надлежности, обавезе и одговорности, са циљем реалног планирања, контролисања и трошења буџетских средстава.
3. Попис основних средстава обавеза и потраживања вршити у складу са

одредбама Правилника о попису основних средстава, обавеза и потраживања и усклађивања књиговодственог са стварним стањем.

4. Дефинисати рачуноводствене послове Основног суда и права и одговорности Окружног суда, по основу вршења услуга рачуноводствено–финансијских послова.
5. Обезбиједити потпис одговорног лица на благајничкој документацији и контролу исте.
6. Приликом евиденције пословних промјена и израде књиговодствених извјештаја поштовати важеће прописе.
7. Биланс новчаних токова сачињавати у складу са РС РС 7.